

Wykaz akronimów	11
Wstęp (<i>Jan Barcz, Jan Bokszczanin</i>)	13

CZĘŚĆ I

Problemy gospodarczo-polityczne

Rozdział 1. Przemiany w polskim przemyśle obronnym	
(<i>Ślawomir Kułakowski</i>)	21
1. Polski przemysł obronny po II wojnie światowej	21
2. Priorytety polityczne po 1989 r.	22
3. Strategia konsolidacji i wspierania rozwoju polskiego przemysłu obronnego	23
4. Obecna sytuacja polskiego przemysłu obronnego	25
5. <i>Smart Defence</i> oraz <i>Pooling and Sharing</i>	26
6. Oferta polskiego przemysłu obronnego na rynki trzecie	27
Rozdział 2. Teoria i praktyka obrotu specjalnego z zagranicą	
z punktu widzenia polskiego przedsiębiorcy (<i>Jan Bokszczanin</i>)	28
1. Uwagi wstępne	28
2. Oferta polskiego przemysłu obronnego na tle innych państw	
Unii Europejskiej	29
3. Obowiązujące regulacje prawne dotyczące obrotu specjalnego	
z zagranicą	31
4. Ocena nowelizacji ustawy	32
5. Podsumowanie	33

CZĘŚĆ II

Problemy prawne

Rozdział 3. Nowelizacja ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. o obrocie towarami, technologiami i usługami o znaczeniu strategicznym dla bezpieczeństwa państwa, a także dla utrzymania międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa w świetle wypełniania zobowiązań międzynarodowych (Krzysztof Majewski)	37
1. Uwagi wstępne	37
2. Ramy prawno-polityczne obrotu towarami strategicznymi	38
3. Konieczność nowelizacji ustawy z 29 listopada 2000 r.	38
4. Zakres wprowadzonych zmian	39
5. Nowe akty wykonawcze	41
6. Podsumowanie	42
 Rozdział 4. Ewolucja unijnego rynku wewnętrznego w zakresie handlu uzbrojeniem (Sławomir Dudzik i Piotr Sitarek)	 43
1. Uwagi wstępne	43
2. Traktatowe wyłączenia dotyczące handlu uzbrojeniem	45
3. Ewolucja orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości UE w sprawach dotyczących art. 346 i art. 347 TFUE	48
4. Regulacja handlu uzbrojeniem na rynku wewnętrznym w prawie wtórnym UE – dyrektywa 2009/43/WE	58
5. Podstawowe zasady dyrektywy 2009/43/WE	60
5.1. Zakres przedmiotowy dyrektywy 2009/43/WE	60
5.2. Uproszczenie systemu zezwoleń na transfer produktów związanych z obronnością	64
6. Ochrona interesów państw członkowskich – ograniczenia zasady wzajemnego uznawania zezwoleń	71
7. Podsumowanie	73
 Rozdział 5. Wspólne stanowisko 2008/944/WPZiB określające wspólne zasady kontroli wywozu technologii wojskowych i sprzętu wojskowego. Analiza prawna (Jan Barcz)	 75
1. Uwagi wstępne	75
2. Treść wspólnego stanowiska 2008/944/WPZiB	78
2.1. Kryteria oceny przy wydawaniu zezwoleń na wywóz	78
2.2. Zakres przedmiotowy wspólnego stanowiska 2008/944/WPZiB	80
2.3. Odesłania do prawa krajowego i praktyki państw członkowskich	81
2.4. Mechanizm wymiany informacji i konsultacji	82
2.5. Obowiązek pogłębiania współpracy państw członkowskich	85
2.6. Przezrystość: sprawozdania dotyczące wywozu	85

3. Charakter prawny wspólnego stanowiska 2008/944/WPZiB	86
3.1. Charakter prawny wspólnego stanowiska 2008/944/WPZiB w ramach dawnego II filara Unii Europejskiej	86
3.2. Charakter prawny wspólnego stanowiska 2008/944/WPZiB po wejściu w życie Traktatu z Lizbony	88
3.3. Możliwość zmiany charakteru prawnego wspólnego stanowiska 2008/944/WPZiB	91
4. Powiązania wspólnego stanowiska 2008/944/WPZiB z dyrektywą 2009/43/WE i rozporządzeniem nr 428/2009	94
4.1. Powiązania wspólnego stanowiska 2008/944/WPZiB z dyrektywą 2009/43/WE	94
4.2. Powiązania wspólnego stanowiska 2008/944/WPZiB z rozporządzeniem nr 428/2009	96
5. Transpozycja wspólnego stanowiska 2008/944/WPZiB w prawie polskim	98
6. Rozważane propozycje na rzecz umocnienia harmonizacji udzielania zezwoleń w ramach europejskiej polityki eksportowej	102
6.1. Propozycje zmian w sferze prawnej	104
6.2. Propozycje nakierowane na pogłębienie mechanizmów wymiany informacji i konsultacji	105
6.3. Propozycje usprawnień instytucjonalnych	107
7. Refleksje końcowe	107

Rozdział 6. Ewolucja unijnego runku wewnętrznego w świetle dyrektywy 2009/81/WE w sprawie koordynacji procedur udzielania niektórych zamówień w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa. Aspekty unijne (Ewa M. Suwara)	110
1. Uwagi wstępne	110
2. Rynek obronny w Unii Europejskiej: ewolucja uregulowań prawnych	112
2.1. Dyrektywa 2004/18/WE	113
2.2. Rozpoczęcie prac nad utworzeniem Europejskiego Rynku Obronnego	114
2.3. Komunikat KE na temat problemów rynku produktów obronnych i przemysłu obronnego w państwa Unii Europejskiej – COM(2003)113 z 11 marca 2003 r.	115
2.4. Zielona Księga KE pt. zamówienia publiczne w dziedzinie obronności – COM(2004)608 z 23 września 2004 r.	116
2.5. Znaczenie Europejskiej Agencji Obrony	117
2.6. Komunikat wyjaśniający COM(2006)779 z 7 grudnia 2006 r. dotyczący zastosowania ówczesnego art. 296 TWE	117
2.7. Strategia dotycząca rynku obronnego: Komunikat COM(2007)764 z 5 grudnia 2007 r.	118
3. Dyrektywa 2009/81/WE	120
3.1. Zakres przedmiotowy obowiązywania dyrektywy 2009/81/WE	120

3.1.1. Dyrektywa 2009/81/WE a Dobrowolny Kodeks Postępowania w zakresie zamówień publicznych	121
3.1.2. Dyrektywa 2009/81/WE a art. 346 TFUE	121
3.1.3. Dyrektywa 2009/81/WE a handel z państwami trzecimi	121
3.1.4. Dyrektywa 2009/81/WE a umowa kompensacyjna (<i>offset</i>)	122
3.2. Zakres podmiotowy obowiązywania dyrektywy 2009/81/WE	122
3.3. Zakres przedmiotowy obowiązywania dyrektywy 2009/81/WE	123
4. Wybrane zagadnienia w transpozycji dyrektywy 2009/81/WE	124
4.1. Zakres stosowania dyrektywy 2009/81/WE: artykuły 2, 12 i 13	125
4.1.1. Artykuł 2 dyrektywy 2009/81/WE	125
4.1.2. Artykuł 12 dyrektywy 2009/81/WE	125
4.1.3. Artykuł 13 dyrektywy 2009/81/WE	126
4.2. Podwykonawstwo	127
4.3. Mechanizm odwoławczy	128
5. Podsumowanie	128
Rozdział 7. Transpozycja dyrektywy 2009/81/WE (dyrektywy obronnej) w polskim porządku prawnym (<i>Hanna Talago-Sławoj</i>)	130
1. Uwagi wstępne	130
2. Transpozycja przepisów dyrektywy obronnej w polskim porządku prawnym	132
2.1. Rozbieżności w ocenie rozwiązania założonego przez polskiego projektodawcę	134
2.2. Pozostałe założenia legislacyjne	137
2.3. Krajowe przepisy odnoszące się do zamówień w dziedzinie obronności i bezpieczeństwa	140
3. Ocena sposobu implementacji podstawowych narzędzi dyrektywy obronnej	144
3.1. Zakres przedmiotowy zamówień obronnych w Pzp w kontekście wyłączeń z obowiązku stosowania jej przepisów	145
3.2. <i>Offset</i>	149
3.3. Badania i rozwój	150
3.4. Bezpieczeństwo dostaw	152
3.5. Bezpieczeństwo informacji	153
3.6. Podwykonawstwo	154
Rozdział 8. Regulacja obrotu produktami podwójnego zastosowania w prawie polskim i unijnym (<i>Rudolf Ostrihansky i Mateusz Żuk</i>)	157
1. Uwagi wstępne	157
2. Akty prawne regulujące obrót produktami podwójnego zastosowania	158
3. Czynniki wpływające na kształt implementacji prawa unijnego	158

3.1. Geneza i status regulacji w świetle podziału kompetencji w ramach UE	159
3.2. Odrębność i odmiennność reżimu	164
3.3. Odmiennność norm	166
4. Obrót towarami o znaczeniu strategicznym – zasadniczo zakazany czy dozwolony?	167
5. Formy reglamentacji obrotu produktami podwójnego zastosowania	167
5.1. Formy obrotu – odmienny zakres regulacji	167
5.2. Zezwolenie na wywóz	168
5.3. Wiążące wyjaśnienie w sprawie konieczności uzyskania zezwolenia	169
5.4. Formy zezwolenia na wywóz	170
5.4.1. Generalne unijne zezwolenie na wywóz	170
5.4.2. Krajowe generalne zezwolenie na wywóz	171
5.4.3. Globalne oraz indywidualne zezwolenie na wywóz	172
5.4.4. Odmowa zezwolenia na wywóz	173
5.5. Inne środki kontroli wywozu	175
5.6. Zezwolenie na transfer wewnątrzunijny	176
5.7. Środki kontroli tranzytu	177
6. Podsumowanie	178
Rozdział 9. Sankcje międzynarodowe (<i>arms embargo</i>) – doba przeszła i współczesna. Embargo na broń a handel bronią – implementacja <i>arms embargo</i> a limitacje handlu bronią w prawie Polski (Piotr Daranowski)	180
1. Uwagi wstępne	180
2. Sankcje międzynarodowe – embargo na broń (<i>arms embargo</i>)	181
3. Konteksty prawno-historyczne nakładania embargo na broń	182
3.1. Wiek XIX/XX (do roku 1919)	182
3.2. Doba Ligi Narodów	186
3.3. Doba ONZ	188
3.3.1. <i>Arms embargo</i> – decyzje RB: <i>ratio</i> ich podejmowania, podmiotowy i przestrzenny ich zakres, struktura wiążących decyzji	190
3.3.2. Dobrowolne <i>arms embargo</i>	197
4. <i>Arms embargo</i> a handel bronią	200
4.1. Handel bronią w świetle art. 26 Karty Narodów Zjednoczonych	202
4.2. Handel bronią – inicjacja debaty w ONZ	203
5. <i>Arms embargo</i> /handel bronią: regulacje Unii Europejskiej – wspólne stanowisko 2008/944/WPZiB	208
5.1. Wspólne stanowisko 2008/944/WPZiB a ustawa o obrocie z zagranicą towarami, technologiami i usługami o znaczeniu strategicznym dla bezpieczeństwa państwa, a także dla utrzymania międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa oraz niektórych innych ustaw (przed nowelizacją w roku 2012)	214

5.2. Wspólne stanowisko 2008/944/WPZiB a ustawa o obrocie z zagranicą towarami, technologiami i usługami o znaczeniu strategicznym dla bezpieczeństwa państwa, a także dla utrzymania międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa oraz niektórych innych ustaw (po nowelizacji w 2012 roku)	220
6. Podsumowanie	223

Część III

Wybór dokumentów

Dokument nr 1. Wspólne stanowisko Rady 2008/944/WPZiB z dnia 8 grudnia 2008 r. określające wspólne zasady kontroli wywozu technologii wojskowych i sprzętu wojskowego	229
Dokument nr 2. Rozporządzenie Rady (WE) NR 428/2009 z dnia 5 maja 2009 r. ustanawiające wspólnotowy system kontroli wywozu, transferu, pośrednictwa i tranzytu w odniesieniu do produktów podwójnego zastosowania (wersja przekształcona)	237
Dokument nr 3. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) NR 1232/2011 z dnia 16 listopada 2011 r. zmieniające rozporządzenie Rady (WE) nr 428/2009 ustanawiające wspólnotowy system kontroli wywozu, transferu, pośrednictwa i tranzytu w odniesieniu do produktów podwójnego zastosowania	255
Dokument nr 4. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/43/WE z dnia 6 maja 2009 r. w sprawie uproszczenia warunków transferów produktów związanych z obronnością we Wspólnocie	276
Dokument nr 5. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/81/WE z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie koordynacji procedur udzielania niektórych zamówień na roboty budowlane, dostawy i usługi przez instytucje lub podmioty zamawiające w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa i zmieniająca dyrektywy 2004/17/WE i 2004/18/WE (Tekst mający znaczenie dla EOG)	291
Dokument nr 6. Ustawa z dnia 29 listopada 2000 r. o obrocie z zagranicą towarami, technologiami i usługami o znaczeniu strategicznym dla bezpieczeństwa państwa, a także dla utrzymania międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa w brzmieniu nadanym przez ustawę uchwaloną dnia 25 maja 2012 r. (Tekst jednolity sporządzony przez Kancelarię Sejmu RP)	380
Autorzy	407